

INTRODUCCIÓ

Les eleccions legislatives a Irlanda varen tenir lloc el passat divendres, 25 de febrer de 2011. El primer que s'ha de dir és que les legislatures són de cinc anys però que es van haver d'avançar per la descomposició del Govern de coalició format pel Fianna Fáil (FF) i el Partit Verd (Green Party) i els Demòcrata-Progressistes (Progressive Democrats), els quals van acabar el mandat autodissolent-se en el FF, després que el país hagués hagut de ser rescatat pel BCE-UE/FMI a causa d'un dèficit públic que va arribar al 32% del seu PIB, a resultes de la injecció de fons públics que es van destinar als bancs i entitats financeres.

El sistema de partits és multipartidista i, dins d'aquest, en destaquen dos des que Irlanda va esdevenir independent de la Gran Bretanya el 1922: el **Fianna Fáil** (denominació en gaèlic que literalment vol dir *Soldats d'Irlanda*, ideològicament de centre-dreta nacionalista irlandès) i el **Fine Gael** (traduït seria *Família dels Irlandesos*, de centre-dreta (demòcrata-cristià), que pertany al Partit Popular Europeu –PPE–).

Doncs bé, si prenem com a punt de partida el de la independència del país l'esmentat any 1922 i, en concret, el de la formació de la Dáil Éireann (o 'House of Representatives', tal com s'hi refereix l'art. 15.2 de la Constitució d'Irlanda¹) el 16 de juny d'aquell any, veurem que, de llavors ençà, tots els primers ministres (o *Taoiseach*, denominació en gaèlic que rep el primer ministre) han pertangut sempre a alguna d'aquestes dues formacions polítiques.

Si analitzem els governs que s'han format en aquest temps veurem que el *Taoiseach* pertanyia al FF en 14 ocasions amb un Govern monocolor i en 5 més en un de coalició: 1 amb el Labour Party (Partit Laborista, fundat el 1912 per James Connolly), 3 amb els Demòcrata-Progressistes i 1 amb els Demòcrata-Progressistes i amb el Partit Verd. Per tant en 19 dels 31 parlaments va esdevenir el partit majoritari.

Per la seva banda el FG ha encapçalat el Govern en 10 oportunitats, de les quals 3 ho van ser en solitari (si bé va ser entre 1923 i 1927 i amb una altra denominació del partit), 2 encapçalant un Govern d'unitat nacional (entre 1948-1951 i 1954-1957, presidit per John Aloysius Costello), 4 (comptant

---

¹ Centraré aquest article en la Dáil o Cambra Baixa, el que seria l'equivalent al Congrés dels Diputats espanyol. Tal com passa aquí, molt més rellevant políticament que el *Seanad* (Senat) o cambra alta. De fet el *Fine Gael*, partit guanyador a les darreres eleccions, portava en el seu programa la supressió del Senat per tal de reduir la despesa pública en temps de crisi. Sembla ser però que finalment s'han fet enrera i, en ares del consens, ara proposen simplement la reducció dels seus membres (actualment té 60).

l'actual) en coalició amb els Laboristes, i 1 en coalició amb el Partit Laborista i amb els Demòcrates d'esquerra (Democratic Left).

RESULTATS DE LES ELECCIONS DEL 25 DE FEBRER DE 2011 I POSTERIOR FORMACIÓ DEL GOVERN DE COALICIÓ

El nombre total de Diputats (o *TD*, *Teachta Dála*) de la Dáil Éireann és, des de la reforma de 1981, de 166. Per tant la majoria absoluta se situa en 84 escons.

Abans d'entrar a l'anàlisi dels resultats val la pena dir alguna cosa del sistema electoral irlandès. És un sistema de vot únic transferible (Single Transferable Vote –STV–) en el que cada elector especifica a la papereta un ordre de preferència dels candidats. Així el candidat més votat surt escollit de manera automàtica mentre que l'aresta d'escons a cobrir s'adjudiquen tenint en compte les segones, terceres... opcions fins que un dels candidats assoleix la “quota” necessària i és per tant proclamat electe. El recompte dels vots comença l'endemà i és públic. Els resultats i la proclamació del candidat electe es fa de viva veu. Hi ha 43 circumscripcions electorals, que si bé s'aproximen bastant, no coincideixen amb els Comtats (Counties) en què es divideix el país a efectes administratius. Personalment és un sistema que m'agrada bastant ¿Seria possible la seva importació a Catalunya (naturalment, amb les adaptacions necessàries)?

Com ja s'ha dit la situació de la que es partia era un Govern de coalició format per FF (amb 78 escons), el GP (6) i els PD amb 2. Es va formar per tant una coalició més gran de la mínima necessària donat que amb el Partit Verd ja en tenia prou per a arribar a la majoria absoluta. A més es dona la circumstància de que el càrrec de viceprimer ministre (es denomina *Tánaiste*) li va correspondre a Mary Harney, del PD. El gener de 2011 es va trencar aquesta coalició i es van convocar eleccions per al divendres, 25 de febrer, el resultat de les quals va ser el següent:

FORMACIONS POLÍTIQUES	ESCONS OBTINGUTS EL 25 DE FEBRER DE 2011	% DE VOT EN PRIMERA PREFERÈNCIA 25 DE FEBRER DE 2011	ESCONS OBTINGUTS EL 24 DE MAIG DE 2007	% DE VOT EN PRIMERA PREFERÈNCIA 24 DE MAIG DE 2007
Fine Gael (FG)	76	36,10%	51	27,32%
Labour Party (Lab)	37	19,45%	20	10,13%
Fianna Fáil (FF)	20	17,45%	78	41,56%
Sinn Féin (SF)	14	9,94%	4	6,94%
Socialist Party (SP)	2	1,21%	0	0,64%
People Before Profit Alliance (PBPA)	2	0,97%	-	-
Non-Party (Independents)	15	12,81%	5	5,76%
Green Party	0	1,85%	6	4,69%
Progressive Democrats (PD)	-	-	2	2,73%
Total membres	166		166	

OBSERVACIONS:

Primer.- El daltabaix sofert pel FF degut a que molta gent el va identificar amb l'especulació immobiliària i la fallida del sistema financer irlandès. Aquesta fallida va fer necessària la intervenció de l'Estat a través d'una entitat anomenada NAMA (National Asset Management Agency), per a injectar diners al sistema i reflotar els bancs. Això va comportar un dèficit públic exorbitant i, finalment, el rescat per part de la UE mitjançant el BCE i del FMI.

Val a dir que el proper dijous, dia 27 d'octubre, tindran lloc les eleccions presidencials (a més de 2 referèndums), les quals coincidiran amb l'elecció parcial al County de Dublin West per a substituir Brian Lenihan, diputat del FF electe per aquesta circumscripció i que va ocupar la cartera de ministre d'Economia al darrer Govern d'aquesta formació, presidit per Brian Cowen. S'ha de procedir a una nova elecció atès que va morir de càncer de pàncreas el passat 10 de juny.

Cas (bastant probable segons les enquestes) de que el FF perdés el mes que bé, es quedaria amb només 19 escons a la Dáil. És a dir, hauria passat de tenir 78 a tenir-ne 19. Seria doncs un cas més (de fet ja ho és) de formacions polítiques que han estat apartades del govern arreu d'Europa degut a la crisi econòmica. D'altra banda aquesta desfeta electoral ha fet

que, per primera vegada, el FF no presenti de manera oficial cap candidat a la presidència de la República. Un fet absolutament insòlit. *[Seguirà el PSOE una trajectòria paral·lela a Espanya a partir dels resultats del 20-N?]*

Segon.- Es confirma la sensació de que el Partit Verd de John Gormley es va equivocar formant un Govern de coalició ‘contranatura’ amb el FF i els PD l’any 2007. Està clar que el seu electorat no ho ha entès i ara, a les següents eleccions, l’ha deixat fora de la cambra.

Tercer.- Tant el Partit Laborista d’Eamon Gilmore com el Sinn Féin (traduït del gaèlic seria *We Ourselves*, una cosa així com ‘Nosaltres Mateixos’) encapçalat per Gerry Adams assoleixen els millors resultats de la seva història. Pel que fa al SF aquest presenta com a candidat a les eleccions presidencials a Martin McGuinness, que és viceprimer ministre del Govern d’Irlanda del Nord. Per tant, *stricto sensu*, ni tan sols viu a la República d’Irlanda.

Quart.- Excel·lents resultats també els aconseguits pels candidats independents. Seguint la campanya a través dels mitjans vaig veure que molta gent deia que votaria a un independent per què ja no es creien els candidats dels partits ‘tradicionals’. És per tant un clar reflex de la pèrdua de connexió de l’electorat (sobretot el més jove) amb aquest partits.

Cinquè.- Els 2 Diputats de ‘*People Before Profit Alliance*’ (Coalició per la Gent Abans que els Beneficis), els 2 del *Socialist Party* i l’*Independent Seamus Healy* (líder del ‘Workers’ and Unemployed Action Group’, WUAG – Grup d’Acció dels Treballadors i dels Aturats) han format un Grup parlamentari propi integrat per 5 membres, anomenat ‘United Left Alliance’ (ULA) (Coalició de l’Esquerra Unida).

ANÀLISI DEL GOVERN DE COALICIÓ IRLANDÈS ENTRE EL FINE GAEL I EL PARTIT LABORISTA

A partir d’aquests resultats els dos líders dels partits guanyadors, Enda Kenny pel Fine Gael i Eamon Gilmore pel Partit Laborista, van endegar ràpidament negociacions per arribar a un acord de coalició. Aquest acord cristal·litzà el 9 de març d’enguany quan va prendre possessió l’actual Govern.

La composició del qual és la que segueix a continuació²:

Taoiseach: Enda Kenny (FG)

Tánaiste i ministre d'Afers Exteriors i Comerç: Eamon Gilmore (Lab)

Ministre d'Economia i Finances: Michael Noonan (FG)

Ministre d'Educació i Coneixement: Ruairí Quinn (Lab)

Ministre de Pressupost i Reformes: Brendan Howlin (Lab)

Ministre per a l'Emprenedoria, Treball i Innovació: Richard Bruton (FG)

Ministra per a la Protecció Social: Joan Burton (Lab)

Ministre per a les Arts, el Patrimoni Cultural i el Gaèlic: Jimmy Deenihan (FG)

Ministre de Comunicacions, Energia i Recursos Naturals: Pat Rabbitte (Lab)³

Ministre de Medi Ambient, Desenvolupament Rural i Relacions amb els Governos Locals: Phil Hogan (FG)

Ministre de Justícia, Igualtat i Defensa: Alan Shatter (FG)

Ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació: Simon Coveney (FG)

Ministre per a la Infància i la Juventut: Frances Fitzgerald (FG)

Ministre de Salut: James Reilly (FG)

Ministre de Transports, Turisme i Esport: Leo Varadkar (FG)

COMPOSICIÓ DEL SEGON NIVELL: ELS 15 *MINISTERS OF STATE* O SECRETARIS D'ESTAT⁴

El repartiment és el que segueix a continuació:

- Secretari d'Estat de la Presidència i de Defensa: Paul Kehoe (FG)⁵ → Depèn del *Taoiseach* i del ministeri de Defensa (ambdós del FG).
- Secretari d'Estat d'Urbanisme i Planejament: Willie Penrose (Lab) → Depèn del ministeri de Medi Ambient, Desenvolupament Rural i Relacions amb els Governos Locals (del FG).

---

² És interessant posar de manifest que els ministres del Govern han d'ostentar la condició de Diputats o bé de Senadors (*ex art. 28.7* de la Constitució). A més, la Carta Magna també fixa que el Govern estarà compostat per un nombre de membres “no inferior a 7 ni superior a 15”; que el *Taoiseach* (primer ministre), el *Tánaiste* (viceprimer ministre) i el ministre d'Economia i Finances han de ser Diputats i que no podrà haver més de dos ministres que pertanyin al *Seanad* (*ex art. 28.1*).

³ Pat Rabbitte va ser el candidat del Partit Laborista a les anteriors eleccions del 24 de maig de 2007.

⁴ En la meua opinió la figura equivalent a Espanya seria, en efecte, la de Secretari d'Estat. Val a dir que tots els *Ministers of State* son a la vegada diputats a la *Dáil*, de la mateixa manera que els ministres.

⁵ És, sense cap mena de dubte, el *Minister of State* més important. De fet és l'únic que assisteix amb regularitat a les reunions del Govern.

- Secretari d'Estat d'Assumptes Gaèlics: Dinny McGinley (FG) → Depèn del ministeri per a les Arts, el Patrimoni Cultural i el Gaèlic (del FG).
- Secretaria d'Estat d'Atenció Primària: Róisín Shortall (Lab) → Depèn del ministeri de Salut (del FG).
- Secretari d'Estat per a la Petita i Mitjana Empresa: John Perry (FG) → Depèn del ministeri per a l'Empreneduria, Treball i Innovació (del FG).
- Secretari d'Estat de Turisme i Esports: Michael Ring (FG) → Depèn del ministeri de Transports, Turisme i Esport (del FG).
- Secretaria d'Estat de Comerç i Desenvolupament: Jan O'Sullivan (Lab) → Depèn del ministeri d'Afers Exteriors i Comerç (*Tánaiste*) (del Lab).
- Secretaria d'Estat per als Discapacitats, la Igualtat i la Salut Mental: Kathleen Lynch (Lab) → Depèn dels ministeris de Salut i del de Justícia, Igualtat i Defensa (ambdós del FG).
- Secretari d'Estat per a la Reforma de l'Administració Pública i de l'Oficina del Patrimoni Públic (Office of Public Works, OPW): Brian Hayes (FG) → Depèn dels ministeris de Pressupost i Reformes i del d'Economia i Finances (el primer està en mans dels Lab mentre que el segon està en les del FG).
- Secretari d'Estat per al Pla per a una Nova Era: Fergus O'Dowd (FG) → Depèn dels ministeris de Comunicacions, Energia i Recursos Naturals i del de Medi Ambient, Desenvolupament Rural i Relacions amb els Governes Locals (el primer està en mans dels Lab mentre que el segon està en mans del FG).
- Secretari d'Estat per a l'Horticultura i la Seguretat Alimentària: Shane McEntee (FG) → Depèn del ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (FG).
- Secretaria d'Estat per a la Unió Europea: Lucinda Creighton (FG) → Depèn del *Taoiseach* i del ministre d'Afers Exteriors i Comerç (*Tánaiste*) (FG i Lab, respectivament).
- Secretari d'Estat d'Investigació i Innovació: Seán Sherlock (Lab) → Depèn dels ministeris per a l'Empreneduria, Treball i Innovació i el d'Educació i Coneixement (FG i Lab respectivament).

- Secretari d'Estat d'Aprenentatge i Coneixement: Ciaran Cannon (FG) → Depèn del ministeri d'Educació i Coneixement (del Lab).
- Secretari d'Estat per al Transport Públic: Alan Kelly (Lab) → Depèn del ministeri de Transports, Turisme i Esport (del FG).

El quadre seria el següent:

	% DE MINISTRES AL GOVERN	% DE MINISTERS OF STATE (SECRETARIS D'ESTAT)	% D'ESCONS A LA DÁIL	% DE VOT	ESCONS OBTINGUTS A LA DÁIL
Fine Gael	66,6% (10)	60% (9)	45,78% (67,26% si prenem com a base només els 113 escons de la majoria)	36,10%	76
Labour Party	33,3% (5)	40% (6)	22,29% (32,74% si prenem com a base només els 113 escons de la majoria)	19,45%	37

Com es pot apreciar és molt coincident el percentatge d'escons que aporta cada partit a la majoria parlamentaria i el de ministres al Govern. També hi ha una relació bastant proporcional entre el percentatge de vots populars obtinguts per cada formació i el nombre de seients de cadascuna al Gabinet.

Toni Pérez Somoza